

Wykorzystanie Ethereum do Budowy Zdecentralizowanej Aplikacji

Wojciech Korzeniowski

Instytut Informatyki
Wydział Elektroniki i Technik Informacyjnych
Politechnika Warszawska
<http://www.ii.pw.edu.pl/>

Streszczenie Opis smart kontraktów zdefiniowanych na platformie Ethereum. Przykład wykorzystania Ethereum do zrealizowania zdecentralizowanego systemu do głosowania. Koniec artykułu zostanie poświęcony poszczególnym zagrożeniom wynikającym z wykorzystania smart kontraktów wraz z konsekwencjami ich przeoczenia

Słowa Kluczowe: Ethereum · Smart kontrakt · Blockchain · Decentralized Application · DApp

1 Ethereum

Ethereum[1] jest zdecentralizowana platforma dla aplikacji które działają dokładnie tak jak zostały zdefiniowane bez możliwości oszustwa, cenzury czy interwencji stron trzecich stworzona przez rosyjskiego programistę nazywającego się Vitalik Buterin. Ether jest kryptowaluta wykorzystywana na platformie Ethereum i pod względem wartości rynkowej jest druga co do wielkości kryptowaluta na świecie. Na pierwszym miejscu plasuje się Bitcoin¹.

To co wyróżnia Ethereum na tle Bitcoina to fakt iż pozwala on na definiowanie smart kontraktów. To z kolei umożliwia tworzenie nowego rodzaju aplikacji nazywanych DApp, czyli Decentralized Application, co w wolnym tłumaczeniu z języka angielskiego oznacza „decentralizowana aplikacja”. Nazwane są tak ponieważ architektura blockchainu jest zdecentralizowana a smart kontrakt można traktować jako baze danych w której przechowywane są dane aplikacji.

2 Smart kontrakt

Smart kontrakt jest kolejnym etapem rozwoju technologii blockchain. Można znaleźć tłumaczenia które opisują smart kontrakt jako cyfrowy zapis umowy która w odpowiednich warunkach zrealizuje ustaloną akcję. Z technicznego punktu widzenia jest to zbiór danych oraz funkcje które mogą na nich operować i których wywołania są jedynym sposobem na zmianę tych danych. Dodatkowo smart

---

¹ Według serwisu <https://coinmarketcap.com/>, stan na 2.06.2018

kontrakt może przechowywać Ether który jest kryptowalutą wykorzystywaną w Ethereum. Dzięki temu wraz z wywołaniem funkcji kontraktu,wołający funkcję może przekazać Ether którym dysponuje jeżeli kontrakt tego wymaga. Ma to miejsce na przykład w grach hazardowych gdzie aby wywołać funkcję losu należy przekazać ustaloną kwotę Etheru. Smart kontrakty definiuje się przy użyciu języka Solidity[2]

Istotną cechą która wynika z architektury blockchainu jest fakt iż smart kontrakt który został utworzony na blockchainie nie może zostać zmieniony. Jest to bardzo istotne ze względu na bezpieczeństwo tworzonej aplikacji. Jeżeli popełnimy błąd w definicji kontraktu nie mamy możliwości jego naprawy. Jedyne co można zrobić to utworzyć nowy kontrakt i zaprzestać korzystania z jego starej wersji. Takie rozwiązanie nie zawsze jest satysfakcjonujące, szczególnie jeżeli do starej wersji kontraktu przypisana jest dana ilość Etheru a nie utworzyliśmy funkcji która pozwala na jego przekazanie na określone konto. Z drugiej strony istnienie funkcji która pozwala na wybranie całego Etheru z kontraktu może wzbudzić podejrzenia co do intencji jego twórcy.

2.1 System do głosowania

Przykładem smart kontraktu może być system do tajnego głosowania. Organizator głosowania tworzy umowę z osobami uprawnionymi do głosowania która pozwala Każdej z osób na oddanie dokładnie jednego głosu. Następnie, po zamknięciu głosowania, opcja która zebrała najwięcej głosów zostaje zwycięzca głosowania.

Zastanówmy się najpierw jakie są problemy w organizowaniu głosowania bez smart kontraktów. Przede wszystkim należy zadbać o to aby głos mogli oddać tylko osoby do tego upoważnione oraz aby każda z tych osób mogła oddać tylko jeden głos. Kolejnym problemem jest sposób w jaki głosy są liczone. Jak powiedział Józef Stalin: Nieważne, kto głosuje, ważne, kto liczy głosy.”

Powyższe problemy w przypadku głosowań w Polsce rozwiązane są przez Państwową Komisję Wyborczą która pilnuje porządku głosowania. Tworzone są okręgowe komisje wyborcze których odpowiedzialnością jest sprawdzenie czy osoba głosująca jest do tego uprawniona. Następnie komisja skrutacyjna liczy głosy po czym ogłaszany jest wynik głosowania.

Takie rozwiązanie wymaga istnienia tak zwanej zaufanej trzeciej strony. W przypadku wyborów w Polsce jest to PKW. Obywatele muszą zaufać że w poprawny sposób i bez błędów komisja policzy głosy i ogłosi zwycięzcę. Nie raz pojawiały się różnego rodzaju kontrowersje co do sposobu przeprowadzania wyborów. Na przykład podczas wyborów samorządowych 2014 opóźnione było ogłoszenie wyników. PKW tłumaczyła to awaria systemów informacyjnych jednak co bardziej podejrzliwi obywatele wyczuwali w tym spisek. Dodatkowo obywatele muszą ufać że żadna z okręgowych komisji wyborczych nie nadużyje swoich kompetencji i nie wykorzystają kart do głosowania które nie zostały pobrane przez uprawnionych do głosowania obywateli.

W przypadku głosowania zrealizowanego na smart kontraktach nie ma potrzeby istnienia zaufanej trzeciej strony. Można zdefiniować kontrakt którego

definicja jest ogólnie dostępna i każdy może sprawdzić w jaki sposób działa. Wymaganiem iż każdy z uprawnionych może zagłosować tylko jeden raz można zrealizować poprzez przekazanie każdemu z uprawnionych jednego tokenu do głosowania który nie może być przekazany nikomu innemu. Osoba która wykorzystuje swój token do zagłosowania wywołuje odpowiednią funkcję na kontrakcie do głosowania w efekcie czego liczba głosów na dana opcje zwiększa się. W każdej chwili można sprawdzić jaki jest aktualny stan głosowania, po jego zakończeniu wystarczy wywołać te funkcje i ogłosić wyniki.

Jedną z zalet realizacji systemu głosowania opartego na blockchainie jest jego transparentność. Ponieważ dane zapisane na blockchainie są publicznie dostępne do odczytu każdy z zainteresowanych może sprawdzić jak przebiegało głosowanie oraz jaki jest jego aktualny stan. Ponadto technologia blockchain gwarantuje że dane zapisane do blockchainu nie zostaną zmienione więc nie ma mowy o fałszowaniu wyników.

3 Token

Tokenem w świecie Ethereum nazywamy nową "kryptowalutę" która istnieje na blockchainie Ethereum. Istnieje przyjęty interfejs tokenu o nazwie 'ERC20' który definiuje token o określonej liczbie gdzie każdy z tokenów jest równoważny innemu.

Tokeny mogą być wykorzystane do zbiórki pieniędzy co jest nazywane ICO (Initial Coin Offering) i jest odpowiednikiem określenia IOP (Initial Public Offering) znanego giełd papierów wartościowych. Przypuśćmy że właściciel startupu potrzebuje dofinansowania do swojego biznesu. Może on utworzyć token o dowolnej nazwie i totalnej liczbie tokenów. Następnie sprzedawać je za Ether. W ten sposób twórca pozyskuje Ether którym może płacić lub wymienić na inną walutę. W zależności od przyjętej polityki ICO, Kupujący token otrzymuje udziały w startupie lub możliwość wykorzystania tokenu w zamian za usługę realizowaną przez biznes twórcy tokenu.

Za przykład może posłużyć serwis aukcyjny w którym za wystawienie produktu należy zapłacić tokenem. Ci którzy kupili token podczas ICO zorganizowanego przed uruchomieniem serwisu, mogą go teraz wykorzystać lub sprzedać go innym którzy chcą wystawić przedmiot na tym serwisie.

4 Komunikacja z siecią Ethereum

Sieć Ethereum składa się z węzłów które komunikują się ze sobą aby ustalić wspólną wersję blockchainu. Węzeł to serwer który posiada lokalną kopię blockchainu od początku jego istnienia wraz ze wszystkimi transakcjami i smart kontraktami które zostały na nim zapisane. Dodatkowo węzeł implementuje protokół JSON-RPC poprzez który następuje komunikacja klienta z węzłem. Jednym z bardziej znanych klientów jest klient napisany w języku JavaScript o nazwie

Web3.js². Wykorzystując go można stworzyć aplikację działającą w przeglądarce która komunikuje się bezpośrednio z węzłem Ethereum.

Inną możliwością jest stworzenie własnego serwera który komunikuje się z węzłem. Następnie aplikacja webowa komunikuje się tylko z naszym serwerem bez bezpośredniej komunikacji z węzłem. Takie rozwiązanie może być wykorzystane w celu przyspieszenia aplikacji aby nie odpytywać węzeł o dane za każdym razem tylko przechowywać je w pamięci podręcznej na serwerze.

Funkcje zdefiniowane w smart kontrakcie można podzielić na 2 kategorie. Te które czytają dane i te które je zmieniają. Jako że dostęp do danych z blockchainu jest publiczny i można stworzyć własny węzeł który jest pełną kopią blockchainu, dane można odczytać w każdej chwili. Inaczej jest w przypadku funkcji która modyfikuje stan kontraktu. Wynika to z faktu iż każdy z węzłów musi wywołać te funkcje aby potwierdzić czy inne węzły również ją wykonały i stan blockchainu się zgadza. Operacja ta nazywana jest ustaleniem konsensusu pomiędzy węzłami. Fakt iż musimy wywołać tą funkcję na wszystkich węzłach powoduje że za wywołanie tej funkcji wywołujący musi zapłacić. Waluta w której płaci się za moc obliczeniową węzłów w sieci Ethereum jest Gas który kupujemy za Ether.

Ilość Gasu potrzebnego do wywołania funkcji jest proporcjonalna do jej złożoności obliczeniowej. Cena Gasu zależy od aktualnego obciążenia sieci oraz od tego czy chcemy aby nasza funkcja wywołała się jak najszybciej czy nie. Wywołania funkcji, utworzenie smart kontraktu oraz transfer Etheru na inne konto nazywamy transakcją. Wszystkie transakcje trafiają do puli transakcji (ang. Transaction Pool). Transakcje z puli są akceptowane zaczynając od tych za które jest ustalona największa nagroda Gas. Z puli brane są kolejne transakcje zaczynając od tych które z największą opłatą ponieważ te są najbardziej korzystne dla kopaczy odpowiedzialnych za utrzymanie konsensusu.

Musimy jednak przyjąć że wywołanie funkcji na każdym z węzłów w sieci nie może być za darmo.

<http://www.ethdocs.org/en/latest/>

5 Bezpieczeństwo

Dane aplikacji są najczęściej centralnym punktem stworzonej aplikacji. Utrata danych może spowodować że aplikacja staje się mniej wygodna w użytkowaniu[4] lub sprawa że użytkownicy tracą zaufanie stracić zaufanie do aplikacji[3].

Innym z problemów jest wyciek danych[5]. W mojej opinii jest to gorszy scenariusz niż usunięcie danych ponieważ użytkownicy aplikacji (w przykładach z cytowanego artykułu - studenci) są narażeni na. Jeżeli natomiast nastąpi wyciek danych zaufanie do twórców aplikacji maleje co może spowodować odpływ użytkowników.

Cieńko ocenić który ze scenariuszy jest gorszy. Usunięcie danych może sparaliżować pracę użytkownika aplikacji lub nawet nieść konsekwencje prawne w

---

² <https://github.com/ethereum/web3.js/>

przypadku utraty wrażliwych danych które są nie do odzyskania np. Dokumentacji podatkowych[6]. W przypadku utraty danych możemy przewidzieć jakie konsekwencje się z tym wiąza. Inaczej jest gdy nastąpi wyciek danych. Wyciek niesie niebezpieczeństwa które ciężko jest przewidzieć. Zdarzają się sytuacje w których serwis, świadomie lub nie, udostępnia czyjeś dane osobowe. W takim przypadku ciężko jest przewidzieć w jaki sposób takie dane zostaną użyte. Jedną z takich wypadków zaliczyło Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe które pozwalało na pobranie imienia, nazwiska oraz adresu zamieszkania po podaniu numeru PESEL[7]. W niepowołanych rekach dane mogą stwarzać realne niebezpieczeństwo dla dzieci które ogranicza tylko wyobraźnia atakującego.

Wykorzystanie technologii blockchain pozwala ograniczyć wymienione powyżej zagrożenia ponieważ usunięcie danych z blockchainu jest niemożliwe. Ciężko też mówić o wycieku danych ponieważ dane zapisane na blockchainie są publicznie dostępne. Oczywiście jeżeli chcemy przechowywać dane wrażliwe na blockchainie muszą one być zaszyfrowane i możliwe do odczytu tylko dla odpowiednich osób. Jeżeli szyfrowanie zostanie zrealizowane błędnie lub sam klucz szyfrujący zostanie przejęty przez atakującego możemy mówić o wycieku danych.

Dodatkowo jak wspomniałem w rozdziale TODO, DApp może wykorzystywać tradycyjne bazy danych takie jak relacyjne czy NoSQL. W takim przypadku twórcy aplikacji muszą brać pod uwagę zarówno niebezpieczeństwa związane z wykorzystaniem wybranej bazy danych jak i te wynikające z użycia blockchainu które omówię w kolejnych podrozdziałach.

TODO [9]

5.1 Generowanie liczb pseudolosowych

[8]

6 Podsumowanie

Podsumowując, system do głosowania wykorzystujący blockchain nie wymaga istnienia zaufanej trzeciej strony co jest główną ideą przyświecającą smart kontraktom. Dzięki spisaniu zasad umowy w sposób jednoznaczny w interpretacji oraz gwarancji wykonania danych akcji po spełnieniu wcześniej przyjętych warunków możemy zawrzeć umowę z kimś komu nie musimy ufać bez potrzeby pośrednika w postaci notariusza.

Third Section

Fourth Level Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

Literatura

1. Ethereum Homepage, <https://www.ethereum.org/>

2. Solidity - dokumentacja <https://solidity.readthedocs.io/en/v0.4.24/>
3. Awaria w Nazwa.pl – klienci stracili dane, także z backupów, <https://niebezpiecznik.pl/post/awaria-w-nazwa-pl-klienci-stracili-dane-takze-z-backupow/>
4. Teatr Współczesny zhackowany? Niestety to nie happening <https://niebezpiecznik.pl/post/awaria-w-nazwa-pl-klienci-stracili-dane-takze-z-backupow/>
5. Wyszukiwarki studentów, publiczna lista usterek i niebezpieczne punkty ksero, czyli uczelnianych wpadek cz. IV <https://niebezpiecznik.pl/post/wyszukiwarki-studentow-publiczna-lista-usterek-i-niebezpieczne-punkty-ksero-czyli-uczelniany>
6. Skutki utraty dokumentacji podatkowej <http://www.ordynacjapodatkowa.pl/artukul,1679,5273,skutki-utrasy-dokumentacji-podatkowej.html>
7. Jak pozyskać dane osobowe i adresy dzieci z twojej okolicy? <https://niebezpiecznik.pl/post/jak-pozyskac-dane-osobowe-i-adresy-dzieci-z-twojej-okolicy/>
8. Predicting Random Numbers in Ethereum Smart Contracts <https://blog.positive.com/predicting-random-numbers-in-ethereum-smart-contracts-e5358c6b8620>
9. OpenZeppelin <https://github.com/OpenZeppelin/zeppelin-solidity>

7   Takie tam przydatne przykłady

Definition 1. *text*

Case 1. text

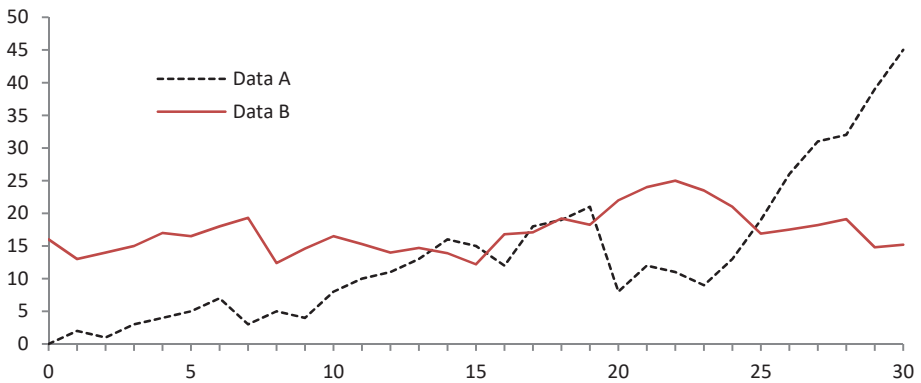
Dowód. text

Widać na równaniu:

$$x + y = z$$

(1)

Please try to avoid rasterized images for line-art diagrams and schemas. Whenever possible, use vector graphics instead (see Fig. 1).

Rysunek 1. A figure caption is always placed below the illustration. Please note that short captions are centered, while long ones are justified by the macro package automatically.

Tabla 1 przedstawia że działa.

Tablica 1. Table captions should be placed above the tables.

Heading level	Example	Font size and style
Title (centered)	Lecture Notes	14 point, bold
1st-level heading	1 Introduction	12 point, bold
2nd-level heading	2.1 Printing Area	10 point, bold
3rd-level heading	Run-in Heading in Bold. Text follows	10 point, bold
4th-level heading	<i>Lowest Level Heading.</i> Text follows	10 point, italic